

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/131/2006

POSTAWY WOBEC SYTUACJI W LIBANIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

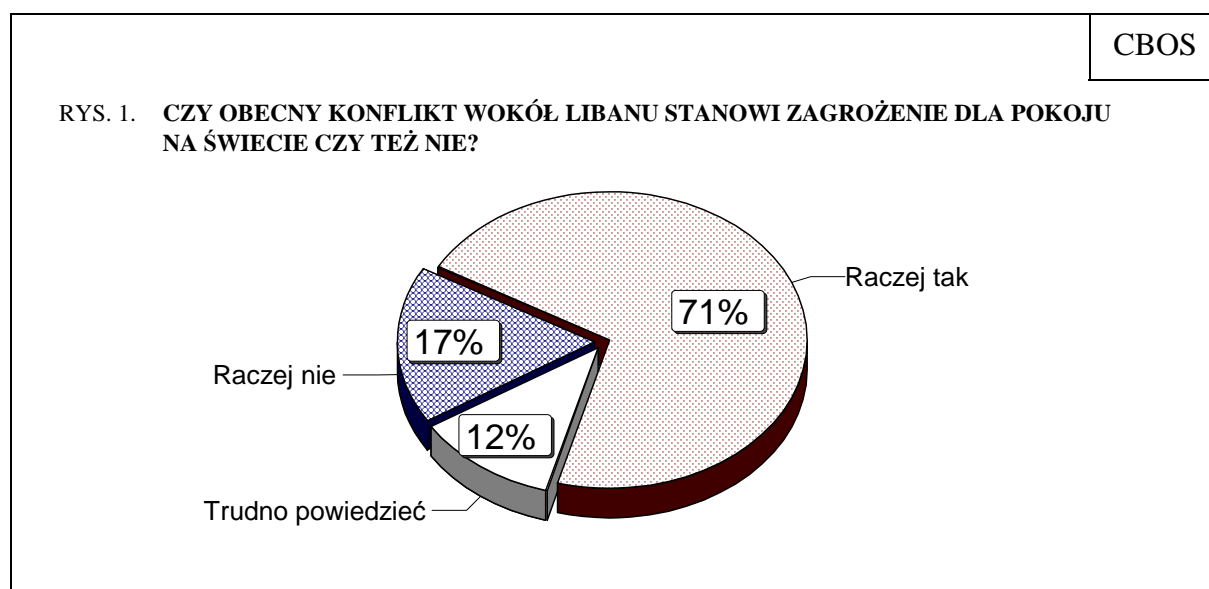
WARSZAWA, SIERPIEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Sytuacja na Bliskim Wschodzie poważnie zaniepokoiła Polaków. W sondażu przeprowadzonym w pierwszej dekadzie sierpnia¹, a więc przed przyjęciem przez Radę Bezpieczeństwa ONZ rezolucji nakazującej obu skonfliktowanym stronom przerwanie działań wojennych, blisko trzy czwarte badanych (71%) uznało, że konflikt wokół Libanu stanowi zagrożenie dla pokoju światowego. Tylko 17% było przeciwnego zdania.

Obawy o to, że konflikt na Bliskim Wschodzie może zagrozić pokojowi na świecie, występują z podobnym natężeniem we wszystkich grupach społecznych i kategoriach demograficznych. Jedynie wśród ludzi młodych – poniżej 35 roku życia – obawy te są nieco mniejsze. Wśród nich wyraźnie częstszy niż w starszych rocznikach jest pogląd, iż takiego zagrożenia nie ma, co nie zmienia faktu, że także w tej grupie wyraźna większość podziela obawy o zagrożenie pokoju światowego, wynikające z konfliktu wokół Libanu (patrz tabela aneksowa).

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (195) przeprowadzono w dniach od 4 do 7 sierpnia 2006 roku na liczącej 952 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Warto zwrócić uwagę, że najwięcej umiaru w tej sprawie przejawiają osoby interesujące się polityką, uważnie śledzące to, co się dzieje w tej dziedzinie². Wśród nich stosunkowo najczęściej wyrażana jest opinia, iż sytuacja w Libanie nie zagraża pokojowi na świecie.

Tabela 1

Czy obecny konflikt wokół Libanu stanowi zagrożenie dla pokoju na świecie czy też nie?	Zainteresowanie polityką			
	bardzo duże lub duże*	średnie	niewielkie	żadne
	w procentach			
Raczej tak	72	76	66	65
Raczej nie	25	16	16	15
Trudno powiedzieć	3	8	18	20

* Ze względu na niewielką liczbę osób deklarujących bardzo duże zainteresowanie polityką (3% ogółu) połączyliśmy te kategorie

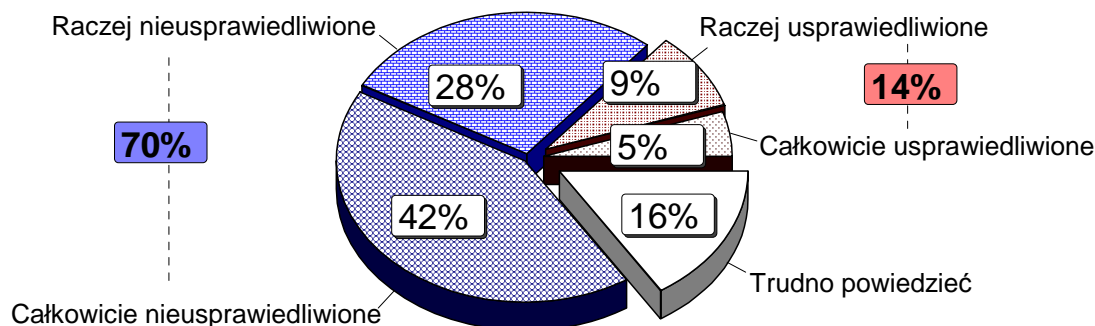
Natomiast ci, którzy swoje zainteresowanie polityką określają jako średnie, śledzą jedynie główne wydarzenia polityczne, nieco częściej obawiają się konfliktu światowego, a wyraźnie rzadziej są przekonani, że takie zagrożenie nie istnieje. Z kolei wśród respondentów nieinteresujących się polityką obawy przed zagrożeniem pokoju światowego są mniejsze, gdyż często nie mają oni zdania w tej sprawie.

CZY DZIAŁANIA IZRAELA SĄ USPRAWIEDLIWIONE?

Zdaniem zdecydowanej większości Polaków (70%) podjęte przez Izrael działania mające na celu zniszczenie baz Hezbollahu w Libanie są niesprawiedliwe.

² Badani określali swoje zainteresowanie polityką za pomocą pięciostopniowej skali, opisanej następująco: 1) „bardzo duże – uważnie (szczegółowo) śledzę prawie wszystko, co się dzieje w polityce”, 2) „duże – dość uważnie śledzę to, co się dzieje w polityce”, 3) „średnie – śledzę jedynie główne wydarzenia”, 4) „nikłe, niewielkie – często umykają mojej uwadze nawet ważne wydarzenia”, 5) „żadne – praktycznie mnie to nie interesuje”.

RYS. 2. IZRAEL PODJĄŁ OPERACJĘ WOJSKOWĄ, ABY ZNISZCZYĆ BAZY PALESTYŃSKIEJ ORGANIZACJI HEZBOLLAH, KTÓRA Z LIBANU ATAKUJE TERYTORIUM IZRAELA. CZY UWAŻA PAN(I), ŻE TAKIE DZIAŁANIA IZRAELA SĄ USPRAWIEDLIWIONE CZY TEŻ NIE?

Działania Izraela w Libanie stosunkowo najczęściej uważają za usprawiedliwione respondenci z wyższym wykształceniem (26%). Częściej usprawiedliwiają je mieszkańcy wielkich miast (20%) niż osoby mieszkające na wsi (9%), częściej też mężczyźni (20%) niż kobiety (9%). Aprobacie działań Izraela w Libanie w pewnym stopniu sprzyjają również prawicowe poglądy polityczne. Wśród badanych identyfikujących się z prawicą 20% uważa je za usprawiedliwione, a 67% za nieusprawiedliwione, podczas gdy wśród osób o przekonaniach lewicowych 14% uznaje je za usprawiedliwione, a 81% – za nieusprawiedliwione.

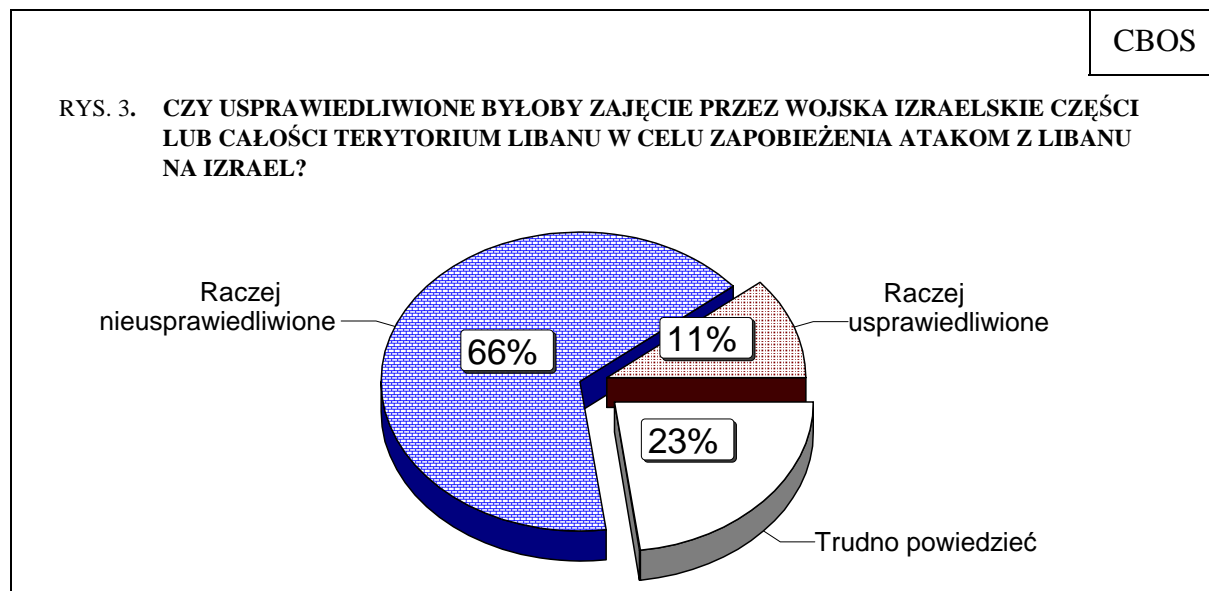
Charakterystyczne jest, że ci, którzy interesują się polityką i uważnie śledzą to, co się dzieje w tej sferze, znacznie częściej niż pozostali znajdują usprawiedliwienie dla działań Izraela.

Tabela 2

Czy uważa Pan(i), że działania Izraela w Libanie są usprawiedliwione czy też nie?	Zainteresowanie polityką			
	bardzo duże lub duże*	średnie	niewielkie	żadne
	w procentach			
Usprawiedliwione	33	12	13	11
Nieusprawiedliwione	64	75	69	59
Trudno powiedzieć	3	14	18	30

* Ze względu na niewielką liczbę osób deklarujących bardzo duże zainteresowanie polityką (3% ogółu) połączyliśmy te kategorie

Dwie trzecie badanych (66%) uznałyby za nieusprawiedliwione zajęcie przez wojska izraelskie części lub całości terytorium Libanu w celu zapobieżenia atakom z tego kraju na Izrael. Takie działania usprawiedliwiłoby jedynie 11% respondentów.

Tylko nieliczni badani uznający za nieusprawiedliwione działania Izraela w pierwszej fazie konfliktu, polegające na bombardowaniu Libanu, skłonni byliby usprawiedliwić sytuację, w której Izrael, aby osiągnąć swój cel, podjąłby okupację terytorium libańskiego. Natomiast ci, którzy uważali bombardowania za usprawiedliwione, są niemal równo podzieleni – 44% aprobowałoby zajęcie przez wojska izraelskie terytorium libańskiego, a 40% nie akceptowałoby takiego działania.

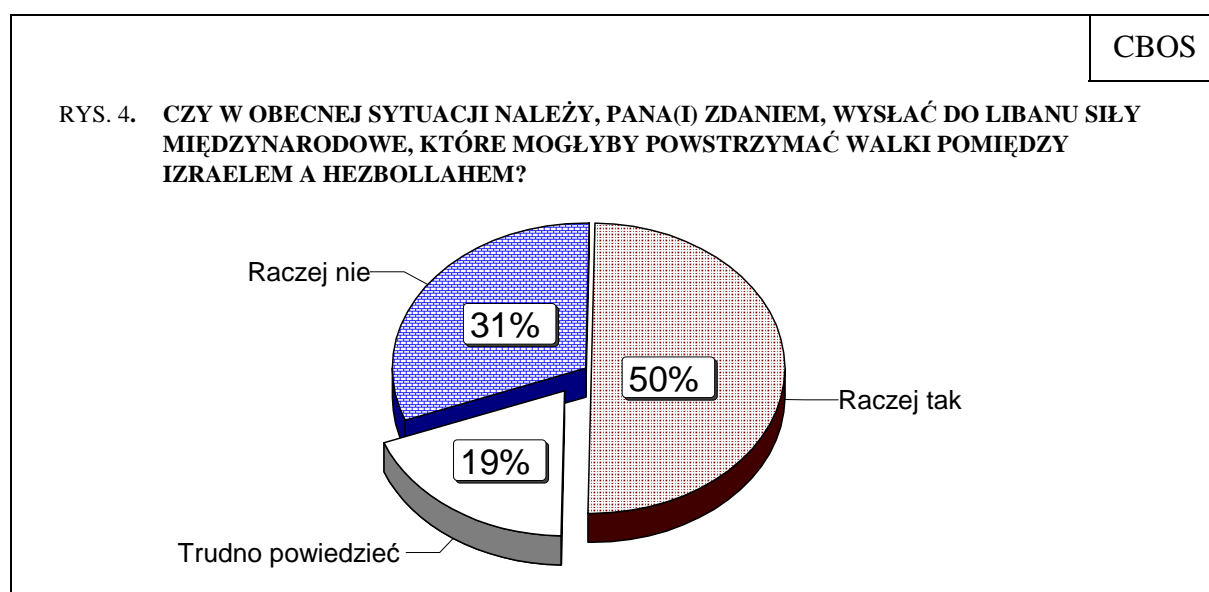
Tabela 3

Czy działania Izraela w Libanie są usprawiedliwione czy też nie?	Czy usprawiedliwione byłoby zajęcie przez wojska izraelskie terytorium Libanu w celu zapobieżenia atakom z Libanu na Izrael?		
	Usprawiedliwione	Nieusprawiedliwione	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Usprawiedliwione	44	40	16
Nieusprawiedliwione	5	82	13
Trudno powiedzieć	3	23	74

OPINIE O WYSŁANIU DO LIBANU SIŁ MIĘDZYNARODOWYCH I EWENTUALNYM UDZIALE W NICH ŻOŁNIERZY POLSKICH

W trakcie realizacji naszego badania nie było jeszcze rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie przerwania działań wojennych na Bliskim Wschodzie i wysłania do Libanu w ramach misji pokojowej ONZ żołnierzy sił międzynarodowych.

Wśród naszych ankietowanych przeważa aprobata rozwiązania, jakie ostatecznie przyjęto – co drugi (50%) opowiada się za wysłaniem do Libanu żołnierzy sił międzynarodowych, podczas gdy niespełna co trzeci (31%) jest temu przeciwny.

Wysłanie do Libanu sił międzynarodowych popiera większość respondentów uznających działania Izraela za usprawiedliwione, a także większość tych, którzy uważają je za niesprawiedliwe.

Tabela 4

Czy działania Izraela w Libanie są usprawiedliwione czy też nie?	Czy należy wysłać do Libanu siły międzynarodowe, które mogłyby powstrzymać walki pomiędzy Izraelem a Hezbollahem?		
	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Usprawiedliwione	59	30	11
Niesprawiedliwione	54	34	12
Trudno powiedzieć	22	23	55

Poparciu dla wysłania do Libanu sił międzynarodowych sprzyja wyższy poziom wykształcenia oraz duże zainteresowanie polityką, a więc i lepsza orientacja w tej dziedzinie.

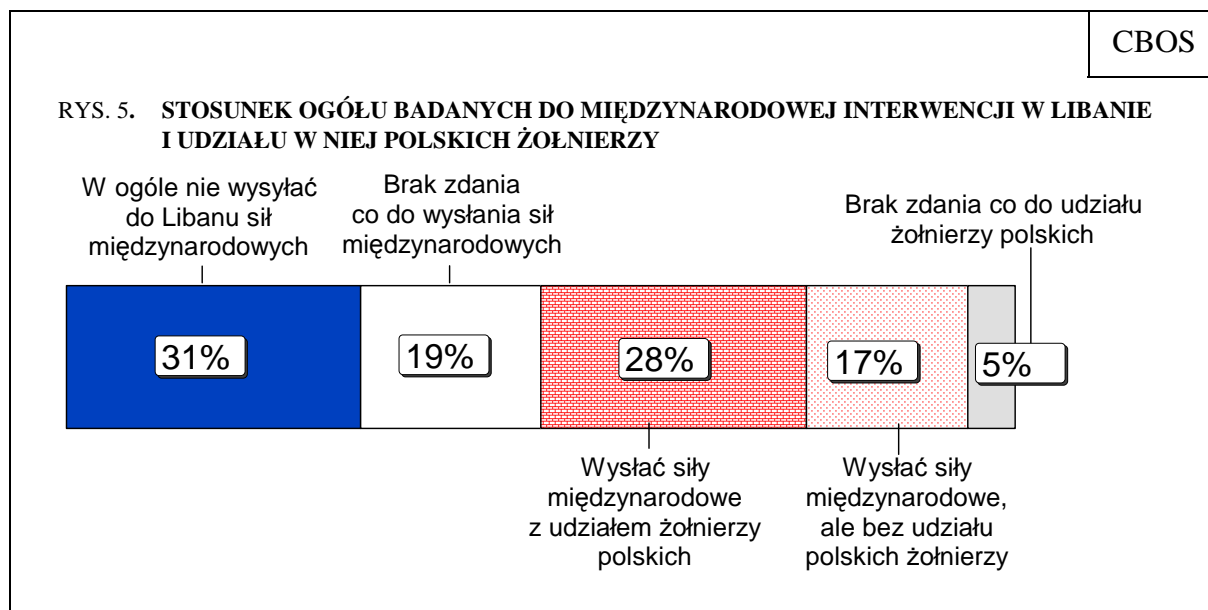
Tabela 5

Zainteresowanie polityką	Czy należy wysłać do Libanu siły międzynarodowe, które mogłyby powstrzymać walki pomiędzy Izraelem a Hezbollahem?		
	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Bardzo duże lub duże	65	29	6
Średnie	52	33	15
Niewielkie	46	33	21
Żadne	33	29	38

Ponieważ badanie przeprowadziliśmy przed przyjęciem przez Radę Bezpieczeństwa ONZ rezolucji w sprawie wysłania do Libanu żołnierzy sił międzynarodowych, zwolenników takiego rozwiązania zapytaliśmy, kto ich zdaniem powinien wysłać te wojska. Najczęściej (51%) wskazywali oni, że akcja taka powinna się odbywać pod patronatem Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Kto powinien wysłać międzynarodowe siły zbrojne do Libanu?	Wskazania zwolenników wysłania do Libanu międzynarodowych sił zbrojnych (N=471)	CBOS
		Ogół badanych (N=952)
Organizacja Narodów Zjednoczonych	51%	25%
Pakt Północnoatlantycki (NATO)	29%	14%
Unia Europejska	10%	5%
Ktoś inny	2%	1%
Trudno powiedzieć	8%	4%
Brak poparcia dla wysłania sił międzynarodowych	–	31%
Brak zdania co do wysłania sił międzynarodowych	–	19%

Osoby akceptujące międzynarodową interwencję w Libanie w większości (57%, czyli 28% ogółu badanych) popierają też udział polskich żołnierzy w takiej operacji. Sprzeciw wobec wysłania naszych żołnierzy do Libanu wyraża 35% zwolenników interwencji międzynarodowej w tym regionie, tj. 17% ogółu badanych.

Poparcie dla udziału polskich żołnierzy w międzynarodowych siłach zbrojnych, które ewentualnie miałyby zostać wysłane do Libanu, wyrażają przede wszystkim badani przejawiający duże lub bardzo duże zainteresowanie polityką. Ci, którzy w mniejszym stopniu się nią interesują, najczęściej w ogóle są przeciwni wysyłaniu tam sił międzynarodowych.

Tabela 6

Czy poparł(a)by Pan(i) udział żołnierzy polskich w międzynarodowych siłach zbrojnych w Libanie?	Zainteresowanie polityką			
	bardzo duże lub duże*	średnie	niewielkie	żadne
	w procentach			
Tak	50	29	22	15
Nie	10	19	19	16
Trudno powiedzieć	4	5	5	2
W ogóle nie akceptuję wysłania do Libanu sił międzynarodowych	35	47	54	67

* Ze względu na niewielką liczbę osób deklarujących bardzo duże zainteresowanie polityką (3% ogółu) połączyliśmy te kategorie

Trzeba też dodać, że poparcie dla udziału żołnierzy polskich w ewentualnej misji międzynarodowej w Libanie kształtuje się podobnie jak od połowy 2004 roku do marca 2005 roku w przypadku ich uczestnictwa w operacji w Iraku. W styczniu 2006 roku poparcie dla udziału żołnierzy polskich w interwencji w Iraku spadło do 23%, a więc nieco poniżej poparcia dla ewentualnego wysłania żołnierzy polskich do Libanu³.

³ Por. komunikat CBOS „Skutki przedłużenia obecności polskich żołnierzy w Iraku”, luty 2006.

Stosunek do międzynarodowej interwencji w Libanie i ewentualnego udziału w niej żołnierzy polskich jest w elektoratach większości partii politycznych na ogół porównywalny.

Tabela 7

Potencjalne elektoraty	Stosunek do udziału żołnierzy polskich w międzynarodowych siłach zbrojnych w Libanie			
	Popieram	Nie popieram	Trudno powiedzieć	W ogóle nie akceptuję wysłania do Libanu sił międzynarodowych
	w procentach			
LPR	39	14	4	43
PO	39	14	6	41
PiS	33	21	4	42
Samoobrona	22	22	2	54
SLD	42	12	8	38
Niezdecydowani	11	11	11	67
Niezamierzający głosować	24	18	3	55

Wyróżniają się jedynie wyborcy Samoobrony. Większość z nich nie akceptuje wysłania do Libanu międzynarodowych sił zbrojnych, a poparcie dla udziału w takiej akcji żołnierzy polskich jest w tym elektoracie zdecydowanie mniejsze niż wśród sympatyków innych partii.

Spółeczeństwo polskie jest poważnie zaniepokojone sytuacją w Libanie. W pierwszej dekadzie sierpnia prawie trzy czwarte badanych uznawało konflikt na Bliskim Wschodzie za zagrożenie dla pokoju na świecie.

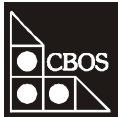
Zdecydowana większość ankietowanych uważa działania Izraela za nieusprawiedliwione. Częściej niż inni usprawiedliwienie dla działań Izraela znajdują osoby lepiej zorientowane w sprawach międzynarodowych – mające wyższe wykształcenie, a przede wszystkim interesujące się polityką.

Jeszcze przed podjęciem przez Radę Bezpieczeństwa ONZ rezolucji w sprawie wysłania do Libanu międzynarodowych sił zbrojnych połowa naszych badanych popierała taki pomysł, a co trzeci był temu przeciwny. Zwolennicy wysłania do Libanu międzynarodowego

kontyngentu najczęściej wskazywali, że akcja taka powinna się odbywać pod flagą ONZ. Można więc powiedzieć, że przeważała aprobatą rozwiązania, jakie ostatecznie zostało przyjęte.

Poparcie dla udziału polskich żołnierzy w międzynarodowych siłach zbrojnych mających powstrzymać działania wojenne między Izraelem a Hezbollahem wyraża nieco ponad jedna czwarta ogółu badanych (28%), czyli większość zwolenników akcji międzynarodowej w tym regionie (57%). Jest ono nieco większe niż poparcie dla obecności żołnierzy polskich w Iraku w ostatnim okresie.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy obecny konflikt wokół Libanu stanowi zagrożenie dla pokoju na świecie czy też nie?

(%)

	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	71	17	12	951
Płeć				
Mężczyźni	70	21	9	451
Kobiety	72	13	14	501
Wiek				
18-24 lat	62	25	13	138
25-34	68	23	9	171
35-44	76	13	11	140
45-54	76	15	9	188
55-64	73	17	10	139
65 lat i więcej	71	11	18	176
Miejsce zamieszkania				
Wieś	72	14	14	355
Miasto do 20 tys.	66	19	15	128
20-100 tys.	69	19	12	193
101-500 tys.	79	15	7	169
501 tys. i więcej mieszk.	68	24	7	107
Wykształcenie				
Podstawowe	65	17	18	274
Zasadnicze zawodowe	77	12	10	248
Średnie	72	19	9	328
Wyższe	72	23	6	102
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	70	22	8	43
Prac. umysł. niż. szczebla	71	18	11	86
Pracownicy fiz.- umysł.	76	15	9	92
Robotnicy wykwalifikowani	68	23	9	91
Robotnicy niewykwalifik.	70	30	0	36
Rolnicy	62	10	28	50
Pracujący na własny rach.	64	31	5	31
Bierni zawodowo				
Renciści	70	15	16	89
Emeryci	73	12	15	218
Uczniowie i studenci	67	25	8	55
Bezrobotni	76	14	10	111
Gospodynie domowe i inni	76	20	5	48
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	70	18	13	113
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	66	23	12	68
sekt. pryw. poza rolnict.	71	24	5	202
prywatnym gosp. rolnym	64	11	25	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	78	11	11	100
301-500	71	20	10	144
501-900	70	18	12	209
901-1200	73	19	8	114
Powyżej 1200 zł	73	24	3	68
Ocena własnych war. mater.				
Złe	74	12	13	252
Średnie	69	18	13	427
Dobre	72	20	8	272
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	74	12	14	56
Raz w tygodniu	72	14	14	470
1-2 razy w miesiącu	65	23	13	155
Kilka razy w roku	70	21	9	178
W ogóle nie uczestniczy	80	17	2	93
Poglądy polityczne				
Lewica	76	20	3	125
Centrum	76	18	6	271
Prawica	74	17	8	297
Trudno powiedzieć	61	15	24	259

Tabela 2. Izrael podjął operację wojskową, aby zniszczyć bazy palestyńskiej organizacji Hezbollah, która z Libanu atakuje terytorium Izraela. Czy uważa Pan(i), że takie działania Izraela są usprawiedliwione czy też nie? 1 - Usprawiedliwione; 2 - Nieusprawiedliwione (%)

	1	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	70	16	952
Płeć				
Mężczyźni	20	68	12	451
Kobiety	9	71	19	501
Wiek				
18-24 lat	20	64	16	138
25-34	12	79	9	171
35-44	15	68	17	140
45-54	16	70	14	188
55-64	15	68	18	139
65 lat i więcej	11	67	22	176
Miejsce zamieszkania				
Wieś	9	74	17	356
Miasto do 20 tys.	15	68	17	128
20-100 tys.	16	69	14	193
101-500 tys.	20	64	16	169
501 tys. i więcej mieszk.	20	67	13	107
Wykształcenie				
Podstawowe	11	68	21	274
Zasadnicze zawodowe	14	73	13	248
Średnie	14	70	15	328
Wyższe	26	64	11	102
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	25	73	1	43
Prac. umysł. niż. szczebla	21	67	12	86
Pracownicy fiz.- umysł.	10	74	16	92
Robotnicy wykwalifikowani	22	61	17	91
Robotnicy niewykwalifik.	16	67	17	37
Rolnicy	10	70	20	50
Pracujący na własny rach.	20	72	8	31
Bierni zawodowo				
Renciści	13	66	20	89
Emeryci	12	67	20	218
Uczniowie i studenci	12	77	11	55
Bezrobotni	15	72	13	111
Gospodynie domowe i inni	2	81	17	48
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	15	68	17	113
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	18	71	11	68
sekt. pryw. poza rolnict.	20	68	11	203
prywatnym gosp. rolnym	11	73	17	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	10	75	14	100
301-500	11	70	19	144
501-900	16	68	16	209
901-1200	16	68	16	114
Powyżej 1200 zł	28	63	9	68
Ocena własnych war. mater.				
Złe	10	68	22	252
Średnie	15	68	17	427
Dobre	17	74	9	272
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	11	70	19	56
Raz w tygodniu	11	72	17	470
1-2 razy w miesiącu	17	70	13	155
Kilka razy w roku	21	63	16	179
W ogóle nie uczestniczy	18	70	12	93
Poglądy polityczne				
Lewica	14	81	4	125
Centrum	11	77	13	271
Prawica	20	67	13	297
Trudno powiedzieć	12	60	28	260

Tabela 3. Czy w obecnej sytuacji należy, Pana(i) zdaniem, wysłać do Libanu siły międzynarodowe, które mogłyby powstrzymać walki pomiędzy Izraelem a Hezbollahem?

(%)

	Raczej tak	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	50	31	19	951
Płeć				
Mężczyźni	59	27	14	451
Kobiety	41	35	23	501
Wiek				
18-24 lat	55	30	15	138
25-34	51	39	11	171
35-44	47	30	23	140
45-54	53	28	19	188
55-64	49	34	18	139
65 lat i więcej	43	28	28	176
Miejsce zamieszkania				
Wieś	43	32	25	355
Miasto do 20 tys.	48	36	16	128
20-100 tys.	54	29	17	193
101-500 tys.	57	27	16	169
501 tys. i więcej mieszk.	54	38	9	107
Wykształcenie				
Podstawowe	43	30	27	274
Zasadnicze zawodowe	50	34	16	248
Średnie	52	33	15	328
Wyższe	60	25	16	102
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	62	26	11	43
Prac. umysł. niż. szczebla	50	29	21	86
Pracownicy fiz. - umysł.	53	32	15	92
Robotnicy wykwalifikowani	54	33	13	91
Robotnicy niewykwalifik.	44	45	11	36
Rolnicy	32	28	40	50
Pracujący na własny rach.	43	41	16	31
Bierni zawodowo				
Renciści	50	28	22	89
Emeryci	47	30	23	218
Uczniowie i studenci	63	31	6	55
Bezrobotni	52	34	14	111
Gospodynie domowe i inni	38	33	29	48
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	49	35	16	113
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	61	28	11	68
sekt. pryw. poza rolnict.	53	32	16	202
prywatnym gosp. rolnym	33	30	37	54
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	46	38	16	100
301-500	53	29	19	144
501-900	52	31	17	209
901-1200	53	32	15	114
Powyżej 1200 zł	63	24	13	68
Ocena własnych war. mater.				
Złe	41	33	26	252
Średnie	52	28	20	427
Dobre	54	36	11	272
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	39	31	30	56
Raz w tygodniu	49	34	17	470
1-2 razy w miesiącu	43	34	22	155
Kilka razy w roku	54	26	20	178
W ogóle nie uczestniczy	59	26	15	93
Poglądy polityczne				
Lewica	50	38	13	125
Centrum	52	31	17	271
Prawica	59	29	12	297
Trudno powiedzieć	37	31	32	259